

ROMÂNIA

CONSILIUL CONCURENȚEI

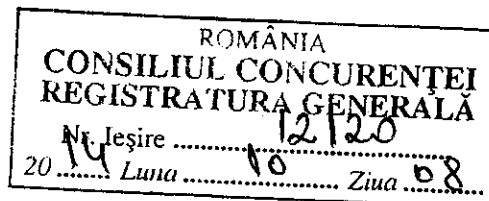
RG-5655/13.12.2014
002/1005/13.10.2014

Piața Presei Libere nr.1, Sector 1, București, Cod poștal: 013701 • Tel.: (021) 318 1198, (021) 318 1199 • Fax: (021) 318 4908
E-mail: office@consiliulconcurente.ro • Web: www.competition.ro ; www.consiliulconcurente.ro

Către:

Administrația Prezidențială
Departamentul Constituțional Legislativ

În atenția:

Dlul. Claudiu Constantin Dinu, Consilier prezidențial

Tema: proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii farmaciei nr.266/2008 (PL-x nr. 435/2014), aprobat de către Camera Deputaților în data de 30.09.2014

Stimate domnule Consilier prezidențial,

Vă rugăm să primiți opinia Consiliului Concurenței referitoare la menținerea pe perioadă nedeterminată a criteriului demografic la înființarea unei farmacii în mediul urban. Acest criteriu este prevăzut, în prezent, în *Legea farmaciei nr. 266/2008 (denumită în continuare Legea farmaciei)*. Conform prevederilor actuale din *Legea farmaciei*, acest criteriu demografic este în vigoare până la data de 31 decembrie 2014.

Menționăm că în data de 30.09.2014, *Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii farmaciei nr.266/2008 (PL-x nr. 435/2014)*, inițiat de către Guvern, a fost aprobat de Camera Deputaților, în calitate de Cameră decizională, cu modificări față de forma inițială aprobată de către Guvern și față de observațiile transmise de către Consiliul Concurenței inițiatorului, prin menținerea criteriului demografic la înființarea unei farmacii în mediul urban. Astfel, forma *Legii pentru modificarea și completarea Legii farmaciei nr. 266/2008* transmisă spre promulgare de către Camera Deputaților nu mai conține nicio prevedere referitoare la durata de aplicare a criteriului demografic, ceea ce conduce la menținerea, pe perioadă nedeterminată, a acestui criteriu demografic prevăzut în *Legea farmaciei*.

Consiliul Concurenței a semnalat, în repetate rânduri, Ministerului Sănătății faptul că menținerea criteriului demografic la înființarea unei farmacii în mediul urban în *Legea farmaciei* trebuie realizată doar pe o perioadă determinată. Astfel, autoritatea de concurență a susținut, de-a lungul timpului, că obiectivul de asigurare a siguranței consumatorilor și a calității medicamentelor trebuie realizat într-o manieră care să nu conducă la o reglementare excesivă a pieței. În acest sens, amintim Decizia Consiliului Concurenței nr. 544/10.12.2000, punctele de vedere transmise Ministerului Sănătății prin adresele RG 4775/07.07.2005, 1770/08.09.2005, 8928/01.12.2005, 9364/20.12.2005, avizul RG 9567/13.12.2005 referitor la proiectul de Lege privind reforma în domeniul sănătății, avizul RG 779/24.02.2009 referitor la proiectul de Lege privind modificarea și completarea Legii Farmaciei nr. 266/2008, avizul RG/9553/20.12.2010 referitor la prevederile proiectului de Ordonanță de urgență de modificare și completare a Legii farmaciei nr. 266/2008, punctele de vedere transmise Ministerului Sănătății prin adresele RG/10097/25.08.2014 și

RG/10164/26.08.2014, precum și punctele de vedere transmise Comisiei pentru sănătate publică și Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări din Senat și Comisiei pentru sănătate și familie și Comisiei juridice, de disciplină și imunități din Camera Deputaților, prin adresele RG/10417/02.09.2014, RG/10415/02.09.2014, RG/10416/02.09.2014 și RG/10414/02.09.2014.

În ceea ce privește criteriul demografic la înființarea unei farmacii în mediul urban, Consiliul Concurenței face următoarele precizări, acestea fiind transmise și către Ministerul Sănătății:

Analizat prin prisma prevederilor legale în materia concurenței, criteriul demografic reprezintă o barieră la intrarea pe piață. O barieră la intrarea pe piață are un efect negativ asupra competitivității și eficienței unei piețe. Totodată, piețele pe care nu există reglementări privind controlul intrării sunt mai dinamice, furnizează mai multă inovație și se concentrează direct pe nevoile consumatorilor în ceea ce privește accesul și serviciile oferite.

Criteriul demografic, prevăzut la înființarea farmaciilor în mediul urban, are ca rezultat limitarea accesului întreprinderilor pe piață, ceea ce înseamnă că numărul agenților economici care ar putea intra pe piață este mai mic decât numărul agenților economici care ar fi intrat în absența reglementării, afectând concurența pe piață. Reglementarea accesului afectează, de asemenea, consumatorii, deoarece, în general, un nivel ridicat de concurență este în beneficiul acestora prin reducerea prețurilor, creșterea calității serviciilor, încurajarea inovației și creșterea interesului agenților economici de a răspunde la nevoile în schimbare ale consumatorilor.

Dacă prin criteriul demografic se urmărește stimularea sau menținerea numărului de farmacii în mediul rural, pentru asigurarea cu medicamente a populației din aceste zone, considerăm că limitarea numărului de farmacii în mediul urban nu va conduce în mod direct la deschiderea de noi farmacii în mediul rural, cu atât mai mult cu cât viabilitatea economică a farmaciilor din mediul rural este pusă sub semnul întrebării. Dacă într-adevăr există probleme privind accesul în anumite zone, soluția este încurajarea accesului în respectivele zone, nu împiedicarea accesului la nivel urban. De asemenea, dacă o activitate farmaceutică nu este viabilă din punct de vedere economic în anumite zone, restricționarea concurenței în alte zone nu va face ca aceasta să devină viabilă. În această situație trebuie adoptate soluții specifice pentru încurajarea deschiderii de farmacii în mediul rural.

De exemplu, în Marea Britanie, pentru zonele în care nu există farmacii care eliberează rețete au fost găsite două soluții mult mai potrivite pentru zonele cu probleme decât reglementările care controlează accesul la nivel general, respectiv Schema Esențială pentru Farmaciile Mici și eliberarea medicamentelor chiar de către medicii prescriptori.

Schema Esențială pentru Farmaciile Mici furnizează asistență financiară farmaciilor care nu sunt viabile din punct de vedere economic datorită locațiilor lor, dar sunt considerate vitale pentru furnizarea de servicii farmaceutice către comunitatea locală. În concluzie, această schemă are ca scop asigurarea furnizării de servicii farmaceutice în zone care, altfel, ar avea dificultăți în ceea ce privește atragerea lor. Aceasta joacă un rol important în asigurarea accesului, și datorită faptului că este folosită în mod direct pentru rezolvarea problemei de acces, determină obținerea acestui scop la un cost substanțial mai mic pentru consumatori decât reglementarea controlului la nivel general.

Eliberarea medicamentelor direct de către medicii prescriptori în zonele rurale în care consumatorii întâmpină dificultăți în procurarea de medicamente este o soluție adoptată de mai multe state membre pentru a rezolva lipsa farmaciilor din mediul rural. Printre acestea se numără țări ca Austria, Cehia, Franța, Ungaria, Irlanda, Slovenia, Marea Britanie, Olanda. Reglementările din aceste țări prevăd posibilitatea eliberării de către medici a medicamentelor ce se eliberează pe bază de prescripție la prețul de farmacie, fără un adaos suplimentar, până în momentul în care în respectivele zone se deschid farmacii. Totuși, medicii nu pot vinde medicamente fără prescripție în aceste zone.

De asemenea, înființarea de farmacii în mediul rural ar putea fi stimulată dacă legislația în domeniu ar facilita accesul în aceste zone prin stabilirea unor condiții și criterii de înființare mai puțin restrictive, în raport cu cele cerute pentru înființarea unor farmacii în mediul urban, de tipul: program redus de funcționare, o gamă restrânsă de produse, eliminarea condiției privind laboratorul propriu, suprafață mai mică, posibilitatea de a fi deservită de un asistent de farmacie etc. O altă soluție ar putea fi introducerea unui program pilot pentru înființarea de farmacii mobile, care să deservească zonele rurale greu accesibile.

Creșterea numărului de farmacii dintr-o zonă corelată cu redistribuirea pacienților din zona respectivă conduce, în opinia Consiliului Concurenței, la întărirea concurenței, fapt care poate genera servicii farmaceutice de calitate superioară.

În opinia Ministerului Sănătății, obiectivul restricției demografice stabilite în Legea farmaciei urmărește asigurarea unei aprovizionări sigure și de calitate cu medicamente a populației, prin împiedicarea migrării farmaciilor comunitare din mediul rural în mediul urban.

Consiliul Concurenței a avut în vedere că, în lipsa oricărei reglementări, nu se poate exclude faptul că farmaciștii se vor concentra în localitățile considerate atractive. Consecința este aceea că alte localități, mai puțin atractive, ar suferi din cauza unui număr insuficient de farmacii, care să asigure un serviciu farmaceutic sigur și de calitate.

În concluzie, punctul de vedere al Consiliului Concurenței a fost acela că menținerea criteriului demografic la înființarea unei farmacii în mediul urban nu se poate realiza decât **pe o perioadă determinată**, astfel încât reglementarea înființării de farmacii să nu depășească ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivului de asigurare a aprovizionării sigure și de calitate cu medicamente a populației.

De asemenea, o prelungire a termenului de menținere a criteriului demografic ar trebui să fie justificată de existența unor circumstanțe excepționale. O astfel de măsură ar putea fi justificată doar dacă sunt îndeplinite următoarele condiții, evidențiate de Curtea de Justiție a Uniunii Europene¹: criteriul demografic să se aplice fără discriminare, să fie justificat de motive imperative de interes general, să fie de natură să asigure realizarea obiectivului urmărit și *să nu depășească ceea ce este necesar pentru atingerea acestuia*. În ceea ce privește ultima condiție, trebuie subliniat că au existat prelungiri succesive pe perioade de 2 ani ale duratei de aplicare a criteriului demografic, care ar fi permis identificarea și implementarea unor soluții compatibile cu principiile concurențiale.

¹ Cauzele conexate C-570/07 și C-571/07.

În același timp, Consiliul Concurenței are în vedere faptul că eliminarea criteriului demografic din Legea farmaciei necesită un termen acoperitor pentru respectarea legislației în vigoare privind procedura de elaborare, avizare și adoptare a proiectelor de acte normative.

Având în vedere aspectele menționate, precum și contextul economico-financiar actual, punctul de vedere al Consiliului Concurenței este acela că menținerea acestui criteriu demografic trebuie să fie limitată la o perioadă cuprinsă într-un interval de 6 – 9 luni, respectiv până la cel mult data de 30.09.2015, prelungire avută în vedere din perspectiva necesității respectării legislației privind procedurile de elaborare, avizare și prezentare a proiectelor de acte normative.

Totodată, Consiliul Concurenței apreciază că această perioadă este suficientă pentru a fi rezolvată definitiv urgența care ar justifica prorogarea temporară a liberalizării pieței, astfel încât o prelungire a criteriului demografic la înființarea farmaciilor în mediul urban, peste perioada menționată anterior, nu mai poate fi luată în considerare.

Față de cele prezentate mai sus, autoritatea de concurență reiterează îngrijorarea sa față de efectele intrării în vigoare a proiectului de lege, în forma aprobată în data de 30.09.2014.

Cu deosebită considerație,

Bogdan M. Chirțoiu

Președinte

